

METE YARAR

60 YILLIK İTTİFAKTA SON GÜN

HAWLER
ERBİL

DESTEK YAYINLARI: 542
EDEBİYAT: 198

SON GÜN / METE YARAR

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Erol Hızarcı
Editör: Kemal Krar
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Destek Yayınları: Mart 2015
1.-5. Baskı: 2015
6.-14. Baskı: 2016
15.-18. Baskı: 2017
19.-21. Baskı: Aralık 2018
22.-23. Baskı: Ocak 2019
24. Baskı: Temmuz 2019
25. Baskı: Ekim 2019
26. Baskı: Ocak 2020
27. Baskı: Temmuz 2020
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-9913-50-8

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42 – Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekyayinlari.com
info@destekyayinlari.com
[facebook.com/ DestekYayinevi](https://facebook.com/DestekYayinevi)
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

METE YARAR

60 YILLIK İTTİFAKTA SON GÜN

HAWLER
ERBİL

*İncirlik'i Kürt topraklarındaki bir hava üssüyle
değiştirmenin zamanı geldi.*

The Wall Street Journal

SUNUŞ

Bu kitap, iki yıl önce yazılmaya başlandı. Kitabı yarıladığımda şaşırıp kaldım. Bugün yaşadığımız olayları, Mete Yazar harfi harfine daha o zamandan tahmin edebilmiş! Roman formatında böyle bir kitabı yazmak her babayiğidin harcı olmasa gerek. Güçlü bir hayal hanesiyle birlikte mutlaka analitik bir zekâya da ihtiyaç var. Örneğin, iki yıl önce yazılmaya başlanan kitabın daha ilk bölümü, okurun dikkat kesilmesini sağlıyor...

Gecenin bir yarısında Ankara karışır. Tam anlamıyla bir seferberlik durumu yaratılmıştır. Kriz masası kurulur. Özellikle Adana'yla çok gizli haberleşmeler sabahın erken saatlerine kadar sürer. Sonra ne mi olur? Washington'ın artık İncirlik Üssü'nden vazgeçtiği ve bölgenin güvenlik denetiminin Erbil'de yeni yapılması kararlaştırılan bir üsse kaydırılacağı gerçeğiyle karşı karşıya kalınır. Bu da ABD'nin Türkiye'yi, deyim yerindeyse "sattığı", cascavlak ortada bıraktığı anlamına gelmektedir.

Bir süre önce Washington ıkışlı haberlerden öğreniyoruz ki, İncirlik ss'nn Washington için artık bir kıymeti harbiyesi kalmamış. Bunun çok önemli bir nedeni, AKP Hkmeti'ne bölgede ve özellikle Suriye politikalarında duyulan derin güvensizlik. İncirlik'in konumunun Erbil'e kaydırılacak olması da daha çarpıcı anlamlar taşıyor. Yoksa, Washington tarafından aylar önce rafa kaldırılan Büyük Kürdistan Projesi yeniden mi gündeme geliyor?

Syleşilerimizden birisinde, Mete bu olasılığı da dile getirmişti. Çarpıcı ifadeleri de vardı. Terörle mücadele ve Kürt sorununa çözümün, ancak 72 milyonun kendi vicdan muhasebesini yapmaya başlamasıyla hal yoluna girebileceğini dile getirmişti. Nitekim, zerine l toprağı serpilmiş görünümündeki necip Türk milletimiz sanırım hafiften silkelenmeye başlıyor.

Mete'yi, dört yıl kadar önce televizyon kanallarındaki tartışma programlarında izlemeye başladığımda, güvenlik politika uzmanlığında ne kadar fakir bir ülke olduğumuzu düşünmüştüm. Mete dışında, güvenlik konularında analiz yapma yeteneğine sahip hemen hemen hiçbir uzman yoktu.

Sevgili kardeşimin uzmanlıkta zirveye koşmasının tek nedeni bilgisi değil elbette, aynı zamanda geçmişte yaşadıklarının verdiği birikim de çok kıymetli. Düşünsenize, daha gencecik bir ocuk, henüz yirmili yaşlarının başında ülkesinin savunması için binlerce metre yükseklikteki dağlarda... Vatanı için gösterdiği özverinin başında ailesinden uzakta kalmak, çocuğunun büyümesini görememek, onun ilk

yıllarına Őahit olamamak da var. Gerçeklerden uzak yaŐayan kimilerine göre, âdeta buza yazılan bir geçmiŐ Mete'ninki. Onun içinse, geçmiŐi mermere kazınmıŐ manalı bir söz.

Mete, sivil hayata katıldığında ciddi bir dnŐmnden geçti. Artık ona bir yüksekokul diploması yetmedi. Yüksek lisansını bitirdi. BaŐarılı olabilmek için gecesini gündüzüne katarak çalıştı. Hiç unutmam, bir gün gazetede beni görmeye geldi. Yüzü solgundu. Sordum: "Mete iyi misin?" İyi değildi. alıŐmaktan neredeyse sürmenaj geçirmek üzereydi. On dakika koltuğun üzerinde uyukladıktan sonra zıpkın gibi ayaklandı. Hiç kuŐkusuz, binlerce metre yükseklikteki dağlarda verdiği yaŐam savaŐından kalan bir alıŐkanlıktı bu. Bu yoğun çalışma temposunda kitabını da bitirdi.

Mkemellik onun için önemlidir. Kitaptaki her satırını titizlikle gözden geçirmiŐ, en ince ayrıntılara kadar uėraŐmıŐtı. Şimdi bir süre dinlenir, diyordum ama sevgili kardeŐimin durmaya hiç niyeti yok! Anlıyorum ki Őimdiden doktora tezini düŐünmeye başlamış bile.

Hani, büyüklerimiz, "Durmak yok, yola devam," diyorlar ya, Mete için de durum yle. KoŐ Mete koŐ...

Leyla TavŐanoėlu

ÖNSÖZ

Kitabın fikir çalışmasına yaklaşık dört sene önce başlamıştım. Yazım aşamasına geçmeye ise iki sene önce karar verdim. Başlangıçta, kitabı yazmanın Türk-Amerikan ilişkilerine zarar verip vermeyeceğini uzun uzun düşündüm. Ülkenin yeteri kadar problemi varken, tartışma yaratabilecek yeni bir konuyu ortaya koymanın gerekli olup olmadığını bir süre kendime sordum.

Farkına vardım ki ülke olarak sert bir kayaya çapmadan, kriz yaşamadan riskleri önceden görmeyi ve konu hakkında tartışmayı bilmiyoruz. Bu yüzden de yaşadığımız her problem kırılmış bir su testisi formunda oluyor. Bu kitabı okurken, bir ülkenin yaşayabileceği büyük bir kaosun nasıl çözülmesi gerektiğini sizin de düşünmenizi istedim. Bu kitap siyasal kaygılar ile yazılmış bir kurgusal roman değil, aynı geminin içinde bulunduğumuzu bizlere bir kez daha anlatan özel bir çalışmadır. İşin ilginç olanı, kitabın tam ortasına geldiğimde

yazdığım konunun birebir aynısını işaret eden bir yazının *Wall Street Journal*'da çıkmış olmasıydı.

Kitabın içindeki bazı bölümlerini yazarken, gerçek karakterlerle fikir alışverişinde bulunmuş ve yazılı olarak kendilerine bu senaryonun olup olamayacağını sormuştum. Bazı değerli hocalarım böyle bir senaryonun gerçekleşmesini çok zor bulmuş, anlatılanların gerçekleşmesini neredeyse mümkün olmayan bir proje olarak değerlendirmiş ama yine de beni kırmamak için görüşlerini yazılı olarak bana bildirmişlerdi. Arkasından, Amerikan basınında ve düşünce kuruluşlarında bu kitapta aktarmaya çalıştığım tez konuşulmaya başlandığında, bunu mümkün görmeyen herkes şoke olmuştu. İlginç olan şudur ki, bu tez benim için hiç de sürpriz değildi.

Bu kitabı okurken, gerçek ile hayal arasında sıklıkla gidip geleceğinizi ve anlatılanların hangisinin gerçek hangisinin hayal olduğunu zaman zaman unutacağınızı düşünüyorum. Kitabı yazmamda bana hem fikri hem de fiziki olarak destek veren herkese çok teşekkür ediyorum. Keşke bu kitabı yazdığımı rahmetli anneciğim de görebilseydi.

Kitapların yazgıları okuyucunun algısına göre belirlenir, diye çok güzel bir söz vardır. İnşallah hepimizin yolu açık olur.

İyi okumalar.

Ankara, 16 Mart 2016, Çarşamba

Şerif, sabah erken bir saatte havaalanına gideceği için erken uyumuştı ama gecenin bir yarısı çalan telefonla uyandı. Havada keskin bir Ankara soğuğu vardı. Çankaya’da yeni yapılan gökdelenlerin birinde oturan Şerif, kulağında cep telefonuyla yatağından kalktı; cam kenarına gelip ışıldayan manzaraya baktı. Gizli numaradan arandığını görünce, çok önemli bir gelişme olabileceğini anladı ve hemen açıp, “Buyurun!” dedi.

Şerif, saatine baktı. İkiyi çeyrek geçiyordu.

“Bu saatte aradım ama...” diyen telefonun öteki ucundaki sesi hemen tanıdı; arayan, çok güvendiği bir isimdi. Şimdilerde İstihbarat Teşkilatı’nın başında müsteşar yardımcılığı yapan fakat uzun süredir görüşmediği bir dostuydu.

Müsteşar Yardımcısı, başka hiçbir açıklama yapmadan direkt konuya girdi; çok heyecanlıydı: “Senin rapor doğru çıktı!”

Onun bu haline hiç tanıklık etmemiști. Genelde duygularını belli etmez, yüzünden ve sesinden ne düşündüğünü anlayamazdınız; fakat bu gece sesindeki heyecan hemen belli oluyordu.

Şerif, önce buna şaşırdı ama konunun da ne olduğunu anlamadığından yorum yapmadı. Meslek hayatı boyunca yüzlerce kez saha görevinde bulunmuş ve bunlarla ilgili rapor yazmıştı. Ne demek istediğini anlamadı ve “Hangi rapor?” diye uykulu bir sesle sordu.

Müsteşar Yardımcısı, daha da heyecanlanıp, “Hawler!” deyince Şerif, önce haklı çıkmanın verdiği mutlulukla gülümsedi. Ardından yüzü asıldı, kaşlarını çattı ve “Artık çok geç. Koca ülke çok kan kaybedecek.” dedi ve ekledi: “Bilgi kesin mi?”

Müsteşar Yardımcısı, “Tahmin ettiğin her şey doğru çıkacak gibi. Gelen haberleri doğrulatamadım ama büyük hareketlilik var. Ne olduğunu çözmeye çalışıyoruz.” diye cevap verdi.

Şerif, “Sahada bu bilgiyi teyit ettirecek adamımız yok mu?” dedi... Sinirlenmişti ama öfkesini kontrol etmeye çalışıyordu.

Uzun süredir, ona bağlı görevlilerden böylesine net ve sert cevap almayan Müsteşar Yardımcısı önce sustu, ne diyeceğini bilemedi ve ardından sakin bir şekilde, “Yok!” dedi. “Ama sahadaki elemanlar bunun için uğraşıyor!”

Şerif, “Anladım!” dedi. “Benden bir arzunuz, bir isteğiniz varsa...” deyip sözünü tamamlamadan sustu.

“Yakında olacak ama şimdi değil.”

“Bu gece sahaya çıkıyorum, ama kriptoyla her zaman ulaşabilirsiniz.” dedi ve tam kapatacakken, gayet samimi bir şekilde, “Kolay gelsin! Zor günler geçireceğiz.” diye ekledi.

Milli İstihbarat Teşkilatı'nın Müsteşar Yardımcısı, resmi tavrını bir yana bırakıp, bu güvendiği, sevdiği ve takdir ettiği asi adama “Eyvallah!” dedi.

Şerif, en tepedeki isimden böyle bir söz duymasına şaşır-
dı, yarım ağızla buna güldü, “Eyvallah!” diye karşılık ver-
di; sonra telefonu kapatıp, saatine yeniden baktı. Uçağının
kalkmasına daha zaman vardı ama artık oraya uçakla ula-
şamayacağını biliyordu. Telefona uzanarak ulaşımını temin
edecek ekibi arayıp, “Bütün plan değişti, beni sınırdaki en
yakın havaalanına bırakın. Bir saat sonra havaalanında ol-
malıyım.” dedi. Temiz bir bornoz alıp banyoya yönelirken,
onu hareketli günlerin beklediğini çok iyi biliyordu.

Olayın kalbine gidecekti; CIA'in, MOSSAD'ın, KGB
disipliniyle yetişmiş Rus ajanlarının, İran istihbaratının
ve kim oldukları bilinmeyen grupların hâkimiyetinde olan
bir ülkeye... Matruşka bebeklerine benzer bir ülkeye gi-
diyordu. Her bebeği kaldırdığında altından kimin adamı
olduğu belli olmayan bir kişiyle karşılaşacaktı. Uluslara-
rası petrol şirketlerinin derinden çalıştığı karmakarışık bir
coğrafyaya, yarım kalan işlerini tamamlamak için göreve
gidiyordu...

Şerif ve çalışma arkadaşları, gelecekte yaşanacak olası
gelişmeleri bilmek için sürekli çalışma yaparlar, veriler elde

ederler ve buna da “senaryo” derlerdi; anlaşılan, senaryo
“film” formatında çekilmeye şimdi başlıyordu!

Duşa girdi.

İstanbul, 16 Mart 2016, Çarşamba

Cengiz Erdinç, uzun uzun çalan telefonun sesiyle uyan-
dı, *Gün Haber* Genel Yayın Yönetmeni olduğundan beri
zamansız telefonlara alışmıştı ama Ankara'dan gelen uyarı
aramaları bile bu kadar geç saatte olmazdı.

Cengiz, karanlık yatak odasının içinde titreşerek çalma-
ya devam eden telefona elini uzattı, alıp ekrana baktı; ara-
ma, Adana'dan sabit bir hattandı. Ekranda görünen saate
baktı: iki buçuktu... “Off!” diye sitem etti; bu sesi duyan
karısı, yastıktan başını kaldırdı.

Cengiz, “Allah Allah bu saatte hayırdır. Adana'da ne var
ki? İnşallah deprem haberi değildir...” diye düşündü. En son
Ceyhan depreminin üzerinden yirmi yıldan fazla zaman geç-
mişti ama bölgedeki fay hatları hep aktifti.

Telefon ısrarla çalmaya devam edince, Cengiz'in karısı
yatakta tekrar kıvıldadı ve “Ne oldu? Kim arıyor, bu saat-
te?” diye mırıldandı.

Cengiz, karısına cevap vermedi ama hâlâ elinde tuttuğu telefonu da açmak istemiyordu. “Acaba telifleri ödenmeyen bir muhabir mi, yoksa Adanalı bir arkadaşım mı?” diye düşündü içinden. İnşallah kötü bir olay değildir, çakırkeyif bir arkadaşımın bu saatte konuşmayı, problemi olan bir muhabire bile tercih ederim, dedi sessizce. Adanalı arkadaşlarının gece eğlenip efkâr dağıttıktan sonra telefona sarılmalarına alışmıştı artık.

Cengiz, istemeye istemeye yeşil tuşa bastı, karşıdan uğultularla birlikte Nizam’ın heyecanlı sesi geldi: “Abi ben Nizam, gök gürültüsü gibi! Bir şeyler... Oooo...” diye bir şeyler söylemeye çalıştı.

Cengiz, “Yahu ne oluyor bu saatte! Oğlum hayırdır. Nedir mesele?” diye bağırdıysa da karşı tarafa sesini fazlaca duyuramadı.

Cengiz’in karısı uyandı, rahatsız olmuştu ama bir şey de demedi, kenarda duran pikeyi ve yastığını alıp salondaki kanepeye gitti.

Nizam nefes nefese, hızlı hızlı, “Abi, bir şeyler oluyor. Tepemizde bir şeyler var. Çok enteresan abi. Vallahi çok acayip çok acayip.” dedi.

Cengiz, “Nizam... Oğlum bir dur, sakın sakın anlat. Bir nefes al.” dedi ve dalgasını geçerek, “Nedir UFO mu gördün yine?” diye de ekledi.

Nizam, sarsıldı, cevap verecekti ama durumun ciddiyeti o kadar büyüktü ki, heyecanına yenilip bir an durdu, derin

bir nefes aldı. Cengiz, telefonun öbür ucunda, onun sadece nefesini duyabildi ama arkadan da motor sesi gibi uğultular gelmeye devam ediyordu.

Derken, sesler azaldı ve Nizam, Adanalılara has baskın bir tonlamayla, tane tane konuşmaya başladı: “Gardaş... Anlamadığım bir şekilde üzerimizde gök gürültüsü gibi uçaklar uçuyor. Tahmini bir saattir falan. Ha babam geçiyorlar abi, tuhaf bir mesele bu.”

“Ne yöne gidiyorlar?”

“Vallahi, karanlıkta görebildiğim kadarıyla İncirlik istikametine uçuyorlar. Ben bu kadar büyük, bu kadar gürültülü uçağı hayatımda ne gördüm ne de duydum abi. Uzak aracı gibiler.”

“Sen nereye gidiyorsun peki şu anda?”

“Nereye gideceğim abi, birazdan arabama atlayıp, Adana'nın içinden İncirlik Üssü'ne doğru gideceğim.”

“Peki, gider gitmez beni ara ama.”

Cengiz Erdinç telefonu kapattı, yatağın kenarında kısa bir süre durdu, emin olmak için tekrar saatine ve dönüp pencereden görünen İstanbul boğazına baktı. Odadan çıkıp eşinin yanına, salona geçti. Sevda uyuyamamış, televizyonun karşında öylece oturuyordu. Cengiz gayri ihtiyari sehpanın üzerindeki televizyon kumandasını eline aldı. “Özür dilerim.” dedi.

Karısı onun dizine yattı, “Üstümü örtsene!” dedi. Cengiz bir eliyle kanepenin üstünde duran pikeyi eşinin üstüne

örtmeye çalışırken, öteki eliyle de televizyonu açtı; kendi yönettiği kanal dahil, üç haber kanalının ekranlarını taradı. Olağanüstü bir şey görünmüyordu. “Bu saatte...” diye geçirdi içinden, çenesini sıvazladı... “Ankara’yı bir yoklamak lazım.”

Cengiz, daha fazla beklemeyerek yastığı aldı, karısının başının altına koyup yatak odasına geçti ve direkt olarak kanalın istihbarat masasını aradı. Telefonu, gece editörü Emrah Keskin açtı.

“Emrah!”

“Abi hayırdır?”

“Ya, Ankara’ya bakar olun. Nilgün’e de bir mesaj at. Adana’da bir şeyler oluyor. Özellikle yabancı ajanslara bakın. Bir hareketlilik var İncirlik Üssü tarafında. Çözemedik sırrını. Nizam uyandırdı beni; siz de bir şey görürseniz onu uyarın. O, üsse doğru gidiyor şimdi.”

“Tamam abi, merak etme.”

Cengiz, telefonundan Twitter hesabına girdi, arama kutucuğuna “İncirlik” yazıp taradı. Bir kaç kullanıcının acemi-ce çektiği gökyüzü fotoğraflarından başka bir şey görünmüyordu.

Haber büyüktü ama arkası boş kalmıştı. Adana’daki Amerikan ordusuna bağlı hava üssü bu kadar hareketliyse, Ortadoğu’da yeni bir savaş başlamış olabilirdi; ama o zaman da bu kadar büyük uçaklar değil, savaş uçakları inip kalkardı. Nizam’ın söylediğine göre büyük nakliye uçakları ini-